

KESKUSTELUKAHVILA 24.10.2012

TURVALLISUUS KAUPUNGISSA JA KYLISSÄ

Turvallisuus kaupungissa ja kylissä

Keskustelu aloitettiin kutsuttujen asiantuntijoiden esittäytymisellä. Mukana keskustelussa oli asiantuntijoita, jotka ovat tehneet työtä kylätutkimuksen parissa ja heidän tutkimuksensa ja työn merkitys kylien turvallisuuden arvioinnille on tärkeitä. Tärkeimpinä kysymyksinä ovat olleet liikumismahdollisuudet, teitten kunto sekä sosiaali- ja terveyshuollon palveluiden toimittaminen syrjäisille alueille.

Paikalla olevien keskustelijoiden kanssa pohdittiin kaupungissa ja kylissä asumisen hyviä puolia. Kaupungissa asuvat toivat esiin sen, että on helppo saada neuvoa ja uusia tuttuja. Kaupungissa ikääntyvät tuovat turvaa toisilleen. Kerrostaloasuminen tuotiin eräänä esimerkkinä, joka voi toimia ikääntyvää tukevana asumismuotona. Toisaalta siinä nähtiin myös ongelmia, sillä aina ei kerrostaloasumiseenkaan tuota odotettua turvaa. Peräänkuulutettiin demokraattista asumista, jossa kerrostaloissa hallitusten tulisi vaihtua tasaisesti, ja jokaisella asukkaalla tulisi olla oikeus osallistua taloyhtiön toimintaan. Tässä tuotiin esiin se, että hyvin harvoin nykyään enää asunnonomistaja osallistuu taloyhtiön toimintaan, mikäli hän on vuokrannut asuntonsa edelleen. Korostettiin, että vuokralaisellakin tulisi olla oikeus osallistua näihin kokouksiin mikäli vuokranantaja antaa suostumuksensa. Tietenkään taloudellisiin päätöksiin vuokralainen ei voi ottaa kantaa.

Kaupunki keskustan ulkopuolella asuvat taas näkivät maalla asumisen mielekkäämpänä ja turvallisempana. Tällä tarkoitettiin sitä, että usein pienissä kylissä katsotaan paremmin perään. Pelkona kaupunkiin ja kerrostaloon muuttamisessa oli se, että saattaa joutua makaamaan kuolleena pitkiäkin aikoja ennen kuin kukaan edes huomaa mitään. Kaupunkiin muuttaminen nähtiin myös sosiaalisten siteiden katkeamisena ja yksinäisyyden pelko nousi erääksi kysymykseksi. Rovaniemen kaupunkia toiset piti turvattomana ja viitattiin edellisellä viikolla tapahtuneeseen ikääntyvän naisen laukun varastamiseen keskellä vilkasta katua.

Ikääntyvät pitivät kaupunkia kuitenkin turvallisena, mutta pitää olla tarkkana mihin aikaan liikkuu. Kello kahdentoista jälkeen illalla ei ole mitään syytä enää olla kaupungilla, vaan on parempi pysytellä kotona. Kuitenkin keskustelijoiden keskuudessa oli yksimielisyyttä siinä, että tappeluihin jou-

tuminen on epätodennäköistä ja sitä pidettiin nuorten miesten nakkikioskinujakointina, joihin harvemmin ikääntyvät eksyvät.

Miten vaikuttaa alueensa turvallisuuteen?

Keskustelussa tuli esiin, että usein maaseudulla tuntee olonsa turvallisiksi, paitsi heti jos huomataan että yhteisöön tulee aikaisemmin tuntemattomia. Yksin asumista pidettiin eräänä turvattomuutta aiheuttavana tekijänä. Turvallisuuspuutteena nähtiin myös se, että maaseudulla apu on todella kaukana. Mikäli esimerkiksi Misiin pitäisi saada ambulanssi, voi ambulanssilla kestää jopa 40 minuuttia ennen kuin se ehtii paikalle.

Tietoliikenneyhteyksissä on puutteita, kuten esimerkiksi kuuluvuudet ovat hyvin heikkoja joissain kylissä. Tätä ei kuitenkaan pidetä suurena puutteena, sillä tekniikan pettämisen kanssa ollaan tultu jo sinuiksi näillä alueilla. Julkisia liikenneyhteyksiä pidettiin yleisesti ottaen heikkoina, jopa kaupungin alueella. Esimerkiksi Pöykkölästä kulkeminen julkisia liikennevälineitä käyttäen voi olla hankalaa ja tähän toivottaisiin joustavuutta.

Turvallisuuteen liittyen tehtiin keskustelussa paljon huomioita. Eräs keskustelussa mukana ollut henkilö toi esiin sen, että häiriöitä huomioidaan herkemmin ja uutiskynnys on helpompi ylittää. Uutisoinnista huolimatta on aika rauhallista kulkea Rovaniemen keskustassa. Eräs huomio oli se, että usein pahoinpitely uutisoinnit koskevat niin sanottuja riskialoja. Esimerkiksi portsarilla on suurempi todennäköisyys ammannut vuoksi joutua pahoinpitelyn kohteeksi kuin yksilöllä, joka on iltakävelyllä. Väkivaltatilanteissa todistajan osassa olevan tilaa pidettiin vaikeana. Kuitenkin kyse on velvollisuudesta ilmaista itsensä poliisille mikäli todistaa väkivaltatilannetta. Todistajaa kohtaan koskevaa uhkailua pidettiin pelottavana ja omaa henkilökohtaista turvallisuutta uhkaavana. Keskustelussa tuotiin esiin kuitenkin todistajan velvollisuudet ja oikeudet, jotka myös turvaavat todistajan asemaa.

Yleisesti ottaen lähipiiriä ja luonnollisia verkostoja kuten perhettä pidettiin turvallisuutta lisäävinä. Tunne ja tieto siitä, että esimerkiksi oma jälkikasvu pärjää elämässään on eräs turvallisuutta lisäävä tekijä. Yksinäisyyttä ja turvattomuutta lisäävinä pidettiin sitä, että ei pääse omin avuin liikkumaan. Tärkeänä huomiona nousi esiin se, että kaupungissa huomioidaan ympäristölliset tekijät kuten esimerkiksi kävelykadut. Kävelykadut ja niiden kestävä kehitys ja suunnitteleminen lisäävät

kaupungin viihtyisyyttä ja lisäävät myös ihmisten aktiivisuutta olla kaupungilla ja tavata tuttuja. On tärkeää, että kaupungissa lisätään kohtaamispaikkoja, jotka mahdollistavat yksilöiden kohtaamisen.